TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thuế TP. Hà Nội: Đề xuất 6 giải pháp ngăn chặn các hành vi gian lận tiền hoàn thuế

10:48 19/06/2026

Theo Thuế TP. Hà Nội, bên cạnh những kết quả đạt được trong công tác giải quyết hoàn thuế giá trị gia tăng, thì vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định. Do đó, đơn vị đã đề xuất 6 giải pháp, nhằm ngăn chặn các hành vi gian lận tiền hoàn thuế.

Cụ thể, ông Nguyễn Tiến Minh, Phó trưởng Thuế TP. Hà Nội cho biết, trong những năm gần đây, công tác giải quyết hoàn thuế giá trị gia tăng tại Thuế TP. Hà Nội đã có nhiều chuyển biến tích cực, thể hiện rõ nét qua việc cải thiện mạnh mẽ về thời gian xử lý hồ sơ.

Việc đẩy nhanh tiến độ xử lý, đặc biệt đối với hồ sơ thuộc diện hoàn trước, kiểm tra sau, không chỉ góp phần cải cách thủ tục hành chính mà còn tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp sớm tiếp cận nguồn vốn hoàn thuế, giảm chi phí tài chính và nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác giải quyết hoàn thuế giá trị gia tăng tại Thuế TP. Hà Nội vẫn còn tồn tại một số hạn chế. Đơn cử, một bộ phận hồ sơ hoàn thuế vẫn còn kéo dài thời gian xử lý, chủ yếu phát sinh ở các trường hợp có tính chất phức tạp, liên quan đến chuỗi giao dịch nhiều tầng, nhiều khâu trung gian...

Công chức Thuế TP. Hà Nội hỗ trợ người dân làm thủ tục nộp thuế. Ảnh: HT

Ngoài ra, tình trạng người nộp thuế chưa hợp tác đầy đủ trong việc cung cấp hồ sơ, tài liệu, hoặc cung cấp không kịp thời, thiếu nhất quán cũng là nguyên nhân làm kéo dài thời gian giải quyết, ảnh hưởng đến tiến độ chung.

Phó trưởng Thuế TP. Hà Nội cũng cho biết, trong quá trình giải quyết hồ sơ, đơn vị đã phát hiện một thủ đoạn gian lận tinh vi là việc các đối tượng lợi dụng hàng hóa nhập lậu, không có nguồn gốc hợp pháp để hợp thức hóa hồ sơ đầu vào nhằm chiếm đoạt tiền hoàn thuế…

Để ngăn chặn các hành vi gian lận tiền hoàn thuế, Thuế TP Hà Nội đề xuất 6 giải pháp:

Một là, cơ quan thuế cần ưu tiên khơi thông dòng tiền đối với người nộp thuế có mức độ tuân thủ cao, hồ sơ minh bạch qua cơ chế hoàn thuế trước, kiểm tra sau, góp phần rút ngắn thời gian xử lý, cải thiện thanh khoản và tạo điều kiện tái tạo nguồn vốn cho doanh nghiệp, đặc biệt trong các lĩnh vực xuất khẩu và đầu tư.

Ngược lại, cơ chế kiểm tra trước, hoàn thuế sau đóng vai trò là hàng rào kỹ thuật quan trọng nhằm sàng lọc, kiểm soát chặt chẽ các hồ sơ có dấu hiệu rủi ro, các mặt hàng có rủi ro cao như điện thoại, xe máy, dăm gỗ, cát, đá, sỏi, sắt, thép,… qua đó hạn chế tối đa tình trạng hoàn thuế không đúng quy định, bảo đảm an toàn cho ngân sách.

Hai là, xây dựng trung tâm dữ liệu thuế - hải quan quốc gia, chuẩn hóa danh mục hàng hóa, dịch vụ và thông tin người nộp thuế. Từ đó truy xuất nguồn gốc xuất xứ hàng hóa mua vào - bán ra theo chuỗi cung ứng hàng hóa, kịp thời phát hiện các vi phạm và gian lận hoàn thuế.

Ba là, tăng cường liên thông dữ liệu giữa cơ quan thuế với ngân hàng, hải quan, công an nhằm kiểm soát dòng tiền và giao dịch thực tế. Thiết lập cơ chế trao đổi thông tin kịp thời, hiệu quả giữa cơ quan thuế với cơ quan hải quan, công an và ngân hàng nhằm phục vụ công tác xác minh hồ sơ hoàn thuế, đặc biệt đối với các vụ việc có dấu hiệu gian lận lớn hoặc có yếu tố liên tỉnh, liên ngành.

Bốn là, đưa các quy định về điều kiện hợp đồng, thanh toán quốc tế chặt chẽ đảm bảo định danh được người mua - người bán để phòng chống các hành vi hoàn thuế khống, gian lận rửa tiền.

Năm là, ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo trong phân tích dữ liệu, phát hiện rủi ro, sử dụng các hệ thống phần mềm, cơ sở dữ liệu lớn (Big Data) và các thuật toán AI để tự động thu thập, xử lý và phân tích dữ liệu liên quan đến người nộp thuế, qua đó nhận diện sớm các dấu hiệu bất thường, tiềm ẩn gian lận trong hồ sơ hoàn thuế.

Mục tiêu là chuyển từ quản lý thủ công sang quản lý thông minh dựa trên dữ liệu, giúp nâng cao khả năng phát hiện gian lận có tổ chức, giảm phụ thuộc vào kinh nghiệm cá nhân, đồng thời tăng tốc độ xử lý hồ sơ và nâng cao hiệu quả chống thất thu ngân sách.

Sáu là, hoàn thiện khung pháp lý và tăng cường chế tài xử lý vi phạm.

Tuấn Ngọc